

Inspraakreactie Zonering recreatie en natuur 7 mei 2025

Wij zijn heel blij met motie M24-98 'Geef dieren in het wild rust en ruimte' waarbij GS verzocht worden rustgebieden voor flora en fauna aan te wijzen en te realiseren en met Motie 34 'Ruimte voor wild bos' uit 2022. Wij onderschrijven dat zonering hard nodig is om biodiversiteit te behouden. Natuur is kwetsbaar en verstoring door recreatie is naast o.a. verzuring, vermessing, verdroging, versnippering en verontreiniging één van de vele factoren die de biodiversiteit bedreigen.

PS hebben recent de Memo 'Stand van zaken recreatiedruk op natuurgebieden' met de bijbehorende notitie 'Ecologische onderbouwing van zonering' ontvangen. De memo rapporteert over de voortgang van de afhandeling van de Motie. De Memo en ecologische onderbouwing staan nog niet ter bespreking op de agenda van de commissievergadering Landelijk gebied, Water (Bodem) en milieu van 21 mei. Wij denken dat dat wel zinvol is en willen u daarbij graag het volgende meegeven:

In de Memo valt op dat het vooral gaat over rustgebieden. Wij zijn van mening dat gelijktijdig ook zorgvuldig beoordeeld moet worden waar de recreatieve functies zoals parkeerplaatsen, horeca en campings een plek krijgen. Deze functies hebben immers een uitstralende werking in hun omgeving. Een terreinbeheerder kan op eigen grondgebied zoneren, maar een zonering wordt pas effectief als functies in een groter gebied van meerdere grondeigenaren op elkaar zijn afgestemd. Het realiseren van een rustgebied nabij een parkeerplaats of horecavoorziening zal nooit een succes kunnen worden. Daarbij moeten we erkennen dat sommige functies niet op de juiste plek liggen en dat uitbreiding op zo'n locatie dus nooit een optie kan zijn. Soms moet je zelfs nadenken over uitplaatsing van functies. Dat is geen leuke boodschap, maar wel noodzakelijk voor een effectief behoud van biodiversiteit.

Om de zonering effectief te maken, moet deze de hele provincie beslaan. De Notitie 'ecologische onderbouwing' gaat over de Heuvelrug. Natuurlijk is de Heuvelrug een uitstekend begin, en daar is ook al heel veel voorwerk voor uitgevoerd in de vorm van kaarten met rustgebieden en dynamische gebieden waar recreatie de boventoon voert. Dit is ook nodig voor de rest van de provincie.

Het is belangrijk te beseffen dat de bestaande natuur geen extra recreanten meer kan opvangen en dat er dus gelijktijdig met de zonering echt werk gemaakt moet worden van het realiseren van nieuwe recreatiemogelijkheden, vooral in en rondom de stad. Dat moeten locaties en routes zijn die lopend of fietsend vanuit de stad al interessant en goed bereikbaar zijn, bijvoorbeeld door een koppeling te maken met architectuur, erfgoed, industrieel erfgoed en natuur in de stad. Ook bestaande klompenpaden kunnen helpen de recreatiedruk op te vangen. We verzoeken om bij de uitwerking van de zonering de TBO's en het UPG te betrekken.

Om te voorkomen dat er opnieuw slechts mooie kaarten worden gemaakt, verzoeken wij de zonering op te nemen in de Omgevingsverordening, waarbij rustgebieden op de kaart worden vastgelegd en in de regels wordt uitgewerkt welke consequenties de zonering heeft voor het ruimtelijk gebruik van die gebieden.

Tot slot valt in de Notitie 'ecologische onderbouwing zonering' een aantal zaken op:

- De Notitie lijkt te suggereren dat verstoring door recreatie slechts plaatsvindt in de open landschappen, maar juist op de overgang tussen open en gesloten gebieden leven veel verstoringsoorten.
- Verder worden enkele verstoringseffecten nog niet genoemd. Dat honden met stip om nummer 1 staan kunnen wij volop beamen. Maar het effect van parkeren in bermen en onder bomen ontbreekt nog. Dit effect kan fors zijn: monumentale bomen verliezen versneld hun vitaliteit en bermvegetaties (waaronder paddenstoelen) nemen af in kwaliteit door o.a. bodemverdichting, insporing door banden, bemesting via platgereden en afgestorven vegetatie en vervuiling.
- Verder ontbreken o.a. verstoring door mountainbikers (die veel slachtoffers maken onder reptielen), stikstoeffecten van verkeersbewegingen naar de parkeerplaatsen en van vaartuigen op het water, betreding na zonsondergang, verontreiniging met zonnebrandproducten door zwemmen en spelen in water.

Kortom: wij vinden de Notitie 'ecologische onderbouwing' een goed begin, maar we denken graag mee over aanvullingen.

Conclusie

Wij verzoeken de om zonering concreet uit te werken in de Verordening op kaart en in de regels, waarbij:

- De zonering de hele provincie moet beslaan;
- De zonering moet gaan over rustgebieden en gebieden waar de nadruk meer op recreatie ligt;
- Wij vragen om bij de uitwerking de TBO's en het UPG te betrekken;
- De zonering hand in hand moet gaan met de realisatie van nieuwe groene gebieden en recreatiemogelijkheden in en rondom de stad.

Met vriendelijke groet,

Namens Utrechts Landschap, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Landschap Erfgoed Utrecht en IVN Natuureducatie,

Saskia van Dockum (directeur Utrechts Landschap)

Luc Berris (provinciaal ambassadeur Gelderland en Utrecht, Natuurmonumenten)

Josja Veraart (directeur Natuur en Milieufederatie Utrecht)

Hein Pasman (directeur Landschap Erfgoed Utrecht)

Petra Schut (Regiodirecteur Noord-Holland en Utrecht, IVN Natuureducatie)